

8. osztály

Tanári példány

13. óra

1. A következő mondatokban virág- és gyümölcsneveket rejtettünk el. Írd ki őket! A betűk (hangok) sorrendjét nem változtathatod meg!¹

Bejárta Hátszeg füvel borított domboldalait. Sok ökör csinálta a galibát.

.....

.....

A király hatalma végtelen. Ez a tükör teljesen bepárasodott.

.....

.....

2. Írd át az alábbi SMS szövegét köznyelvi (standard) változatra! Ügyelj a helyesíráásra!²

Szia Agi! Mar elkezdodott nemcsak a tanulas de a 1/2elem is. Meg θhir a nyelvizsgarol. Persze h szanok Rad idot 😊! Puszi,jo tanulast: Zsi

.....

.....

3. Egészítsd ki a szöveget a megfelelő igékkel, melyeket az alább megadott névszókából képezz! Ha szükséges, használhatsz igekötőt is!

sí, könny, metró, lap, krém, szín, tál

Olyan megható volt ez a film, nagyí ..... is.

Katának száraz a bőre, minden este vastagon .....

Budapesten nagyok a távolságok, ezért a legtöbben .....

Moncsi nagyon ügyes, gyorsan ..... a kifestő képeit.

Ha elolvastátok ezt az oldalt, ... a 60. oldalra!

A süteményeket a kertben fogjuk .....

Beátáék már ötödik éve az Alpokban .....

¹ Az első oldalt érdemes önállóan megcsináltatni velük időkerettel. Adjunk rá 15 percet, majd közösen ellenőrizzük!

² A standard (köznyelvi) szót magyarázzuk meg, mert 8. év végén tanulják a kifejezést, így nem biztos, hogy mindenki tudja mit jelent.

4. Töltsd ki a táblázatot a megadott szempontok szerint!

	A többes szám jelével ellátott szóalak	Birtokjellel ellátott szóalak	Birtoktöbbsesítő jellel ellátott szóalak	Tárgyraggal ellátott szóalak
<i>művészet</i>				
<i>öböl</i>				
<i>tér</i>				
<i>tűz</i>				

5. Kapcsold össze a közmondások elejét és végét! A közmondások végén található betűjelet írd a közmondások elején lévő pontozott vonalra!³

..... Ésszel indulj,	magadra viselj gondot. (a)
..... Ki sokba fog,	aki áll, az marad. (b)
..... Hagyj békét másnak,	magát becsüli. (c)
..... Aki megy, az halad,	későn érsz. (d)
..... Ki mást becsül,	okkal járj. (e)
..... Későn indulsz,	ki rád mosolyog. (f)

6. Párosítsd a megadott mondatokat a hozzájuk legjobban illő képpel! A számokat írd a mondatok előtti pontsorokra!⁴

- ..... Sokáig csak csetlett-botlott.
- ..... Hiába igyekszik.
- ..... Eltanácsolták.
- ..... Ettől nagyon elszomorodott.
- ..... Kereste a kiutat.
- ..... Végre rájött a titokra.
- ..... Megtalálta a megoldást.
- ..... Neki sikerült!

³ A közmondások jelentését szóban érdemes megbeszélni.

⁴ Ez a feladat nem szokott egyértelmű lenni, gyakran keverik az ábrákat. Közösen oldjuk meg! Megoldások: 8, 6,5,3,1,7,4,2

7. Írd le az alábbi igék ragozott alakjait a megadott kategóriák alapján!⁵

	alanyi ragozás, kijelentő mód jelen idő, E/1.	tárgyas rag., kijelentő mód, jelen idő, E/1.
kapta	.....	.....
alapították	.....	.....
megőrizték	.....	.....
viseli	.....	.....

8. Olvasd el figyelmesen a verset, majd válaszolj a kérdésekre!

Kányádi Sándor: Három holló

Ül a havon	Fújhat a szél,	Közepén a
három holló.	zúghat-búghat,	fehér télnek
Mind a három	ők a hóról	moccanatlan
nagyothalló.	nem mozdulnak.	feketéllnek.

a) Mindhárom versszakban van egy-egy olyan szó vagy szókapcsolat, amely a hollók mozdulatlanságára utal. Írd ki mindegyiket!

1. versszak: .....

2. versszak: .....

3. versszak: .....

b) Igazak vagy hamisak az alábbi állítások a fenti versről? Karikázd be a megfelelő szót!

A. Az 1. versszakban található alliteráció (betűrím). igaz – hamis

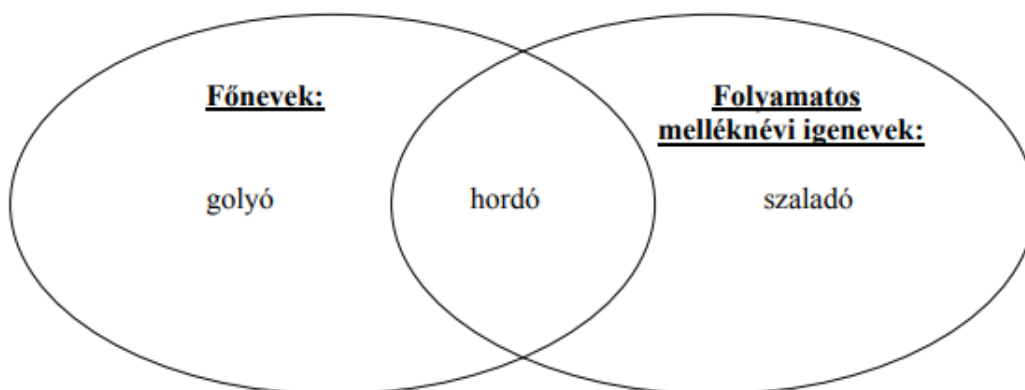
B. Mindhárom versszakban előfordul páros rím. igaz – hamis

C. A versben található hangutánzó szó. igaz – hamis

⁵ Emlékeztessük őket a 6. évfolyamon tanult segítőszóra az igeragozásnál! Alanyi ragozás – valamit, tárgyas ragozás -azt.

9. Szófajuk alapján írd az ábra megfelelő helyére a felsorolt szavakat!

ásító, olló, véső, nyávigó, tanító, kendő

10. Oldd meg az alábbi idézethez kapcsolódó nyelvtani feladatokat!⁶

Nagy lett volna a tudósnak
Az ő tudománya,
De mi haszna, ha kevés volt
A vágott dohánya.

(Arany János: A tudós macskája)

a) Írd a pontsorra a vastag betűkkel kiemelt tagmondat alanyát és állítmányát!

alany: .....

állítmány: .....

Milyen mondatrész szerepét tölti be a szövegben a *vágott* szó? Nevezd meg pontosan!

vágott: .....

b) Nevezd meg pontosan a szöveg alapján az alábbi három szó szófaját!

az: **határozott** ..... **névelő** .....

mi: **kérdő** ..... **névmás** .....

vágott: **befejezett** ..... **melléknévi** ..... **igenév** .....

⁶ Az állítmány megtalálása szokott probléma lenni, ebben segíthetünk nekik (névszói -igei állítmány). **A b. feladatnál** azért van több vonal (ez elég furán van így jelölve), mert pontosan kell meghatározni az adott szavak szófaját (2012-es feladatsorból van a feladat, a tehetséggondozó változatból). Ha nem pontosan írták be, akkor nem kaptak rá pontot. A megoldásokat beírtam (csak a tanáriba 😊).

11. Olvasd el a szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!⁷

Állatbarát autózás

Kedvenceink szállítására vonatkozóan legfeljebb néhány KRESZ-előírás adhat támpontot. Azok is inkább poggyászként veszik számításba őket, annyiban jogosan, hogy baleset esetén már egy 10-15 kilós kisállat is komoly sérüléseket okozhat (és persze szenvedhet el), ha tehetetlenül repked az utastérben.

Így szállítsuk háziállatainkat:

- Kisebb testű kutyát, macskát hordkosárban a legpraktikusabb szállítani.
- A kosárnak keressünk olyan helyet, ahonnan egy hirtelen és erős lassítás során sem tud elmozdulni.
- Nagyobb méretű ebek esetén a hátsó ülés, illetve lábtér a legkézenfekvőbb utazóhely.
- A pórázt minimális hosszra engedve a hátsó biztonsági övre ajánlott kötni.
- A nyakörvet cseréljük hámrá, amely ütközésnél egyenletesebben osztja el a testre ható erőket.
- Válasszunk kifejezetten állatok számára tervezett biztonsági hevedert, közülük a minimális mozgást engedő felszerelések a jók.
- A letekert ablakon kilógó kutyafej csak látványra jópofa, szinte biztos ugyanis, hogy az érzékeny orr és szem megbetegedését hozza magával, ezért kerüljük az ilyesfajta utaztatást
- Előfordulhat, hogy kedvencünket egy-két órára kénytelenek vagyunk az autóban hagyni. Ilyenkor sokat segíthetnek az ablaküvegre belülről feltehető árnyékolók, az 1-2 centire leengedett ablakok, a hideg ivóvíz, s ügyeljünk rá, hogy a parkolóhelyen az autó árnyékban legyen, és ez ne is változzék meg a gazdi visszatéréséig.

a) **Miért sorolja a KRESZ háziállatainkat a poggyász kategóriába?**

.....

b) **Hogyan szállítsuk a kistestű állatokat, és milyen módon utazhatnak a nagyobb testű kutyák?**

.....

.....

c) **Milyen veszély fenyegetheti házi kedvenceinket a gépjárműben? Sorolj fel többfélét!**

.....

.....

d) **Magyarázd meg az alábbi kifejezéseket!**

poggyász: .....

lábtér: .....

heveder: .....

utastér: .....

hordkosár: .....

⁷ Ez egy rövidebb szöveg, adjunk rá rövidebb időkeretet! (10-12 perc)

12. A karácsony közeledtével mindenki felmerül az ajándékozás gondolata. Vannak, akik a pénzen vett drágább ajándékokat részesítik előnyben, de sokan döntenek a saját készítésű szívből jövő apróság ajándékozása mellett. 10–12 mondatos fogalmazásodban mutass be 2-2 érvet mindkét lehetőség mellett, és fejtsd ki, te melyiket és miért választanád inkább!⁸

---

⁸ Itt is adjunk időkeretet (10-12 perc), és hangsúlyozzuk, hogy mindkét állítás mellett írjanak két érvet! Sajnos, ha nincs meg a 4 érv, azért pontlevonás jár.